

แถลงการณ์ 46 องค์การภาคประชาสังคมต่อกรณีที่รัฐไทยผลักดันผู้ลี้ภัยของกองกำลังปกป้องประชาชนให้กับ เผด็จการทหารเมียนมา

คณะเผด็จการทหารเมียนมาที่ขึ้นสู่อำนาจโดยการรัฐประหาร ยึดอำนาจรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง ทำลายการยืนยันถึงอำนาจอิสระสูงสุดของประชาชนชาวเมียนมาทั้งปวงแทนที่จะเป็นรัฐบาลเอกภาพแห่งชาติ หรือ National Unity Government: NUG ที่เป็นตัวแทนของประชาชนที่สนับสนุนอุดมการณ์ประชาธิปไตย รายงานจากสมาคมช่วยเหลือนักโทษการเมืองระบุว่า ณ วันที่ 10 เมษายน 2566 มีประชาชนถูกจับกุมคุมขัง รวมทั้งสิ้น 21,300 คน และถูกสังหารไปแล้วกว่า 3,229 นับตั้งแต่เกิดการรัฐประหารยึดอำนาจรัฐบาลพลเรือนที่มาจากการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564

ประชาชนเมียนมาได้รวมกลุ่มก่อตั้งกองกำลังปกป้องประชาชน (People Defense Force :PDF) ขึ้นเพื่อต่อต้านการรัฐประหารของเผด็จการทหารเมียนมา ต่อมาเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2566 สำนักข่าวหลายแห่งของเมียนมารายงานตรงกันว่าหน่วยงานภาครัฐ โดยสำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) ของไทยได้ทำการจับกุมทหารของกองกำลังปกป้องประชาชน (People Defense Force: PDF) ที่ออกมาต่อต้านการรัฐประหารของคณะเผด็จการทหารเมียนมาจำนวน 3 นาย ให้กับคณะเผด็จการทหารเมียนมาผ่านการส่งมอบตัวให้กับกองกำลังพิทักษ์ชายแดน (Border Guard Force: BGF) ที่ด่านชายแดนไทย - เมียนมา ปัจจุบันพบทราบว่ามี 3 รายถูกส่งตัวให้กับคณะเผด็จการทหารเมียนมาแล้ว

ทหารจากกองกำลัง PDF ทั้ง 3 นาย ได้แก่ นาย โก ทิฮา (Ko Thiha) อายุ 38 ปี นาย เต็ด เนย์ วุน (Htet Nay Wun) อายุ 31 ปี และนาย ซอ เฟี้ยว เลย์ (Saw Phyo Lay) อายุ 26 ปี เดินทางเข้ามาที่อำเภอแม่สอดเพื่อการรักษาพยาบาลเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2566 และถูกเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองควบคุมตัว ณ จุดตรวจ ต่อมาพบว่าทั้งสามคนถูกส่งตัวให้กับทหารที่เรียกว่า Border Guard Force: BGF ใกล้กับด่านพรมแดนเมียนมา Ingyin Myaing แม่น้ำเมย อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

องค์การภาคประชาชนที่มีรายนามด้านล่างนี้ เห็นว่าการส่งตัวทหารทั้ง 3 นายของ PDF ที่เข้ามารักษาตัวในฝั่งไทยไปให้กับกองกำลัง BGF ซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของกองทัพเมียนมาซึ่งเป็นฝ่ายตรงข้ามกับพวกเขาทั้งที่รู้ว่ามีโอกาสอย่างยิ่งยวดที่พวกเขาจะต้องประสบอันตรายแก่ชีวิตทั้งการซ้อมทรมานและการถูกประหารชีวิตนั้นเป็นการกระทำที่ขัดต่อมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคสสูญหายได้มีผลบังคับใช้ในประเทศไทย เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2566 อันเป็นผลจากการเป็นรัฐภาคีของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (UNCAT) โดยในมาตรา 13 บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า “ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐขับไล่ ส่งกลับ หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังอีกรัฐหนึ่ง หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้น จะไปตกอยู่ในอันตรายที่จะถูกกระทำทรมาน ถูกกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือถูกกระทำให้สูญหาย” เหตุเพราะรู้ชัดแจ้งตั้งแต่ต้นว่าทหารฝ่าย PDF คือกองกำลังที่ลุกขึ้นมาต่อสู้กับการกระทำอย่างโหดเหี้ยม ทารุณและป่าเถื่อนต่อประชาชนของเผด็จการทหารเมียนมานอกจากนั้นแล้ว ปฏิบัติการของทางการไทยเช่นนี้ ยังถือว่าเป็นการกระทำที่ขัดกับหลักกฎหมายสากลว่าด้วยการไม่ส่งกลับไปพบเจอกับอันตราย (Non - Refoulement)

นอกจากนี้และอาจจะเข้าข่ายเป็นการขัดขวางไม่ให้ผู้บาดเจ็บได้รับการรักษาซึ่งเป็นการละเมิดกฎหมายสงครามตามอนุสัญญาเจนีวา ฉบับที่ 3 (Geneva Convention III) ในมาตรา 13 - 16 ที่ให้ความสำคัญต่อการคุ้มครองโดยทั่วไปต่อเชลยศึกที่เชลยศึกต้องได้รับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรม ละเว้นการเลือกปฏิบัติ การแก้แค้นและได้รับการดูแลรักษาทางการแพทย์โดยไม่มีการด่าทอ ดังนั้นการกระทำในครั้งนี้นอกจากนี้ของเจ้าหน้าที่ไทยจึงอาจเป็นการกระทำที่เข้า

ชายอาชญากรรมสงคราม เนื่องด้วยบ่งชี้ได้ว่าเป็นการแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนคณะเผด็จการทหารเมียนมา

องค์กรภาคประชาสังคมขอเรียกร้องและขอล่าวประณามไปยังรัฐบาลและหน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. รัฐไทยต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ต้องไม่ขับไล่ ส่งกลับ หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังอีกรัฐหนึ่ง หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า บุคคลนั้นจะไปตกอยู่ในอันตรายที่จะถูกกระทำทรมาน ถูกกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือถูกกระทำให้สูญหาย และต้องยุติการส่งกองกำลังปกป้องประชาชนและประชาชนที่ต่อต้านการรัฐประหารในเมียนมากลับประเทศต้นทางทันที
2. เรียกร้องให้บังคับใช้ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้โดยเร็วเพื่อระบุงบบุคคลที่จะต้องได้รับการคุ้มครองอันเนื่องมาจากภัยอันตรายจากประเทศต้นทางโดยเร็ว
3. รัฐต้องเคารพต่อหลักการห้ามผลักดันไปเผชิญอันตราย (Non-Refoulement) ซึ่งกำหนดพันธกรณีแก่ รัฐผู้รับ (Host state) ไม่สามารถผลักดันผู้อพยพ (Refugees) หรือ ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงหรือลี้ภัย (Asylum seekers) กลับออกไปได้ทันที หากว่าการผลักดันนั้นจะเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือเสรีภาพของผู้นั้น
4. รัฐบาลไทยต้องชี้แจงต่อสาธารณะเรื่องหลักเกณฑ์พิจารณาการผลักดันกองกำลังปกป้องประชาชนทั้งสามนายให้ประชาชนทราบ เนื่องจากกรณีนี้ได้รับความสนใจทั้งในประเทศและต้องให้คำมั่นที่จะไม่ละเมิดต่อกฎหมายภายในและกฎหมายระหว่างประเทศโดยเด็ดขาด
5. รัฐไทยต้องเร่งสอบสวนตรวจสอบการผลักดันกองกำลังปกป้องประชาชนทั้งสามนายว่าเป็นการละเมิดต่อกฎหมายและพันธกรณีระหว่างประเทศหรือไม่และพบว่ามีกระทำการละเมิดต่อกฎหมายต้องมีบทกำหนดโทษโดยเคร่งครัด

แต่สิทธิมนุษยชน เสรีภาพ และประชาธิปไตย

เครือข่ายภาคประชาสังคมติดตามสถานการณ์เมียนมา